

Amerikan ymmatçylygy

Category: Kitapcy, Publisistika, Sözler

написано kitapcy | 26 январа, 2025

Amerikan ymmatçylygy AMERIKAN YMMATÇYLYGY

Metbugat organlarynyň biri tarapdan düşürilen bir wideoda 16 žurnalist «Iman edenler bir bedendir we bu bedeni bölmek isleýärler» diýip, «ymmat doganlygyny» öňe sürmek arkaly arap dünýäsine dostluk çagyryşyny etdi.

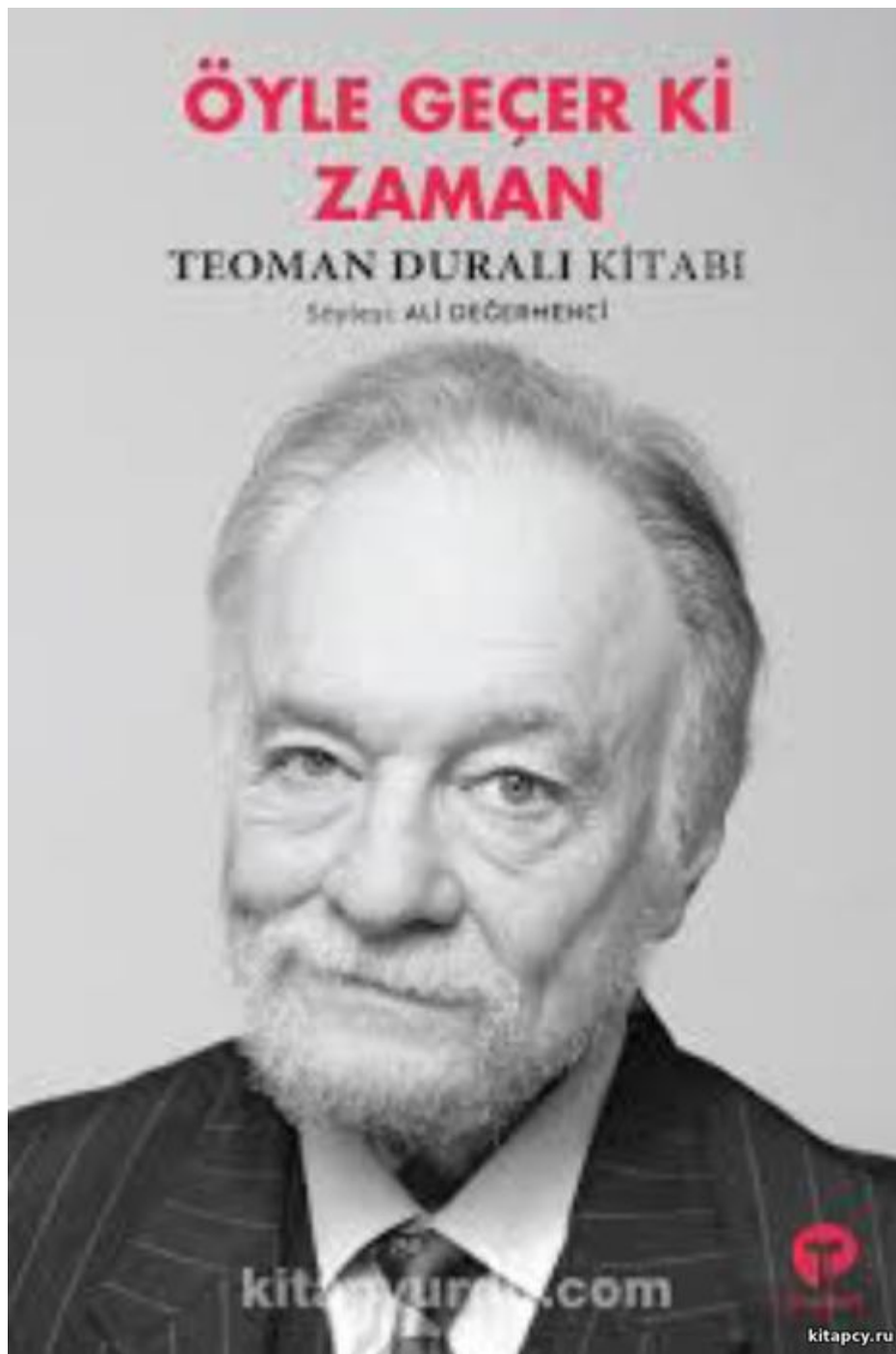
Bu hereket mediýada gyzgyn çekişme döretdi. Meniň ünsümi «Odatv»-niň beren habary çekdi.

Wideony taýýarlan metbugat organy geçmişde Fethullah Güleni öwüp, arşa çykarypdy. Ýok, men bu hereketiň hukuk tarapy bilen gyzyklanamok.

Merhum biolog, syýasat pelsepeçisi professor Teoman Durulý ýadyma düşdi!

Ol «adatdan daşary» hasaplaýan iki şahsyýetiň – Lenin bilen Gazalynyň deňeşdiripdi. Sagçy hem däl, ol töwerekleriň öňe tutýan «türk-yslamçysydy».

Şol metbugat organynyň düýn FETÖ, şu gün arap ymmatsöýüjiligine jogaby professor Durulý berse gowy bolar...

* * *

Ýigrimi kitaby, halkara derejeli žurnallarda otuz sany ylmy makalasy çykan professor Duralynyň «Wagt şeýle bir geçýär» (“Öyle Geçer ki Zaman”) atly kitaby bar. Alan sitatalarym şu kitapdan:

«(Amerikan maksatnamasy) «Göş guşak» arkaly göz önüne tutulan Sowet Russiýasy bilen onuň doganlyk respublikalarynu musulmanlara gabatdyrmak. Maksat – Sowet Soýuzyny dargatmak. Erbakan «gök guşaga» garşy çykan adam. Kalby uçursyz arassa, halal, pähim-paýhasly adam bolansoň, ol az wagtyň içinde näme

ediljek bolýanyny syzdy. Erbakandan peýda bolmajagyna düşünen ABŞ bet pyglyna mynasyp gören adamsyny – muhteris Fethullah Güleni nöker belledi...

1993-1994-nji ýyllardan başlap «milli musulmançylyk» bilen «gäwür musulmançylygy» çaknyşar ýaly ýagdaýa geldi, ýagny Fethullah bilen Erbakan...

Erbakan musulmanlary birleşdirip, munuň başyny türkleriň çekmelidigine ynanyardy. Emma Türkiýeden başga ýerde ymmat pikirine meýil etjek musulman tapmady. Bu işe töweregimizden ne arap yanaşdy, ne pars. Päkistan kem-küm eden boldy. Erbakanyň sahnadan çekilmegi bilen yslam bileleşigi pikirine-de zarba uruldy...»

Iň wawwaly ýerine geleliň:

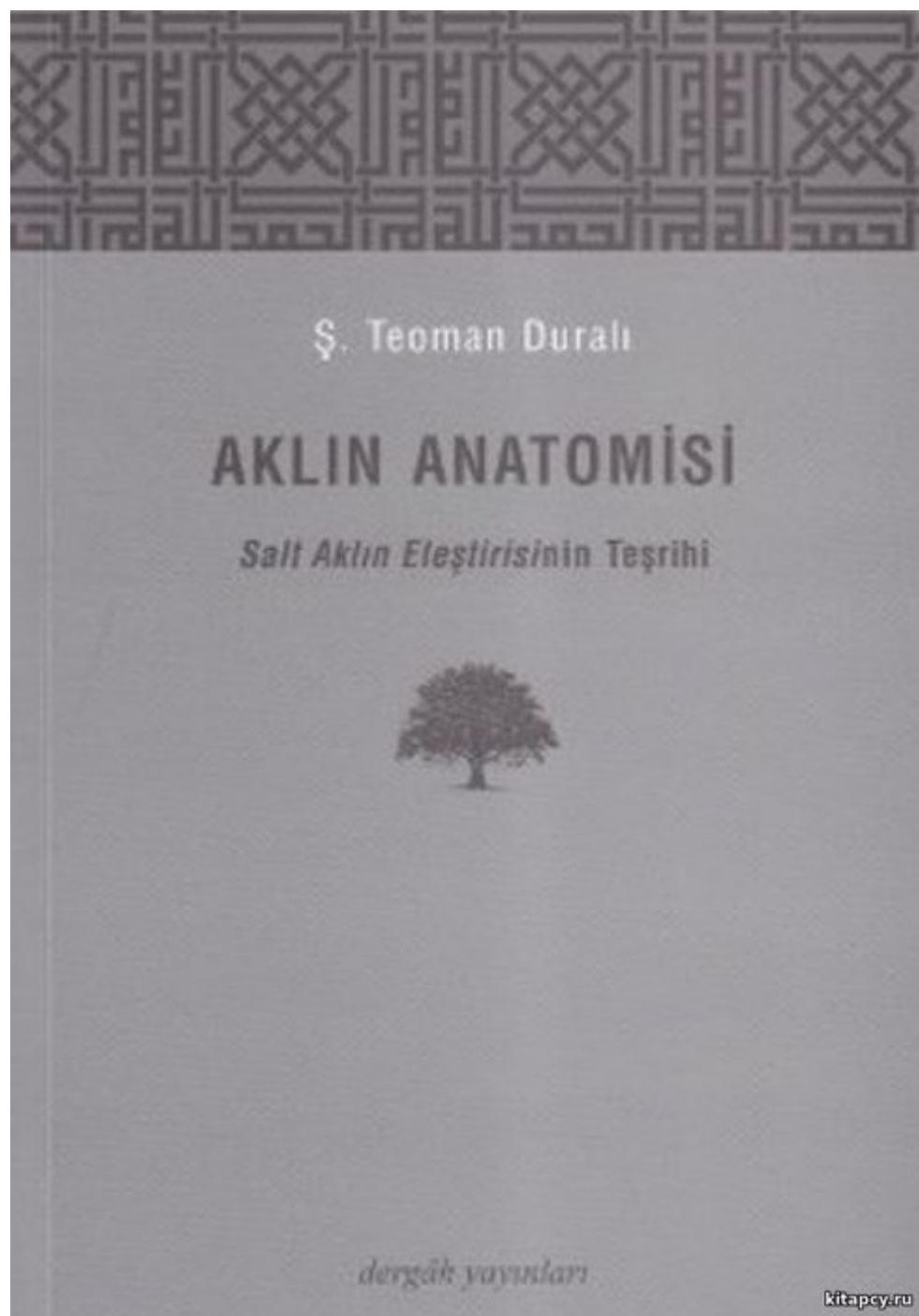
* * *

«Bizde musulmançylygy öte öňe tutýanlar türkçüligi bir gyra zyňýarlar. Muny Ibn Haldun adyndaky uniwersitetde görýäris. «Nämüçin bu ýokary okuw jaýynyň ady Ibn Haldun?» diýip soranymda, «beýik musulman akyldary bolandygy üçin» diýdiler. Bolup biler, ýöne Faraby, Aly Guşçy, Ulugbeg, Alyşir Nowaýy, Ýusup Balasagunly, Ýunus Emre, Ahmet Jewdet paşa beýik musulman akyldarlary dälmi näme? Nämüçin şolaryň ady dakylanok? Araplaryň arasynda şu agzanlarymyň ady ýokary okuw jaýlaryna dakanlar barmy? Ymmat söýgüsimiş. Bolýar, ymmay

söýgüsi diýeli. Emma bizden başga musulman halklarda şol söýgini göremzog-a...

Nähili erbet ýalňyşlyk. Musulmançylyga agram berip başlanyňyzda, türkçüligiňizi gözden salýarsyňyz, türkçüligiňizi massanyň merkezi edeniňizde-de musulmançylykdan sowaşýarsyňyz. Aslyýetinde ikisi biri-birine eriş-argaç bolmasa bolmaýar. Meniň pikirimçe, yslam bileleşiginiň pikirini etmezden öň türkleri syýasy taýdan bolmasa-da, dil we medeni taýdan bileleşdirmek gerek...»

Geleliň jemlemesine:

* * *

«Ata ojagyndan bäri jemagatlara, tarykatlara duşman boldum. Bulary hiç halamadym. Adamlaryň arasyna agzalalyk salýandyklaryny gördüm. Taryhda ýurduň dargan döwürlerinde, meselem, Osmanlynyň Ýyldyrym Baýezitden soň giren başbaşdaklyk döwründe peýdalary boldumy? Boldy, ýöne olam belli wagt üçin. Döwlet täzeden hemme zady ele alandan soň tarykatlara ýol bermese gowy. Häzir ýene bu howp dowam edýär. FETÖ-na derek getirilen tarykatlaryň häzirki wagt näme edýändigini belli däl. Elimizde ertir olaryň FETÖ bolmajaklaryna kepill geçýän hiç zat ýok. Bulary musulmançylyga ters hasaplaýaryn. Musulmançylykda ruhany gatlagyň arasynda Allanyň adyndan gürelemek bolanok, bular bolsa agyzlaryna geleni diýip ýörler...

Dini dünýä işlerine bulaşdyranyňyzda, iň soňky gaçybatalgamyz bolan dini ýykýarsyňyz. Alla adamlaryň çekişmelerine, oňsuzlyklaryna tema bolup bilmez. Jemgyýeti dolandyrmak üçin dini ulanyp bilmersiňiz...»

On alty žurnalistimiz bu ýiti sözlere aň edip, haýsy hatarda durandyklaryna düşünerler diýip umyt edýärim!

Soner ÝALÇYN.

«SÖZCÜ» gazeti, 26.09.2023 ý. Publisistika